

การท่องเที่ยวชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน LOCAL TOURISM BAAN KHUN SAMUT CHIN

สุดธิดา อิตถาภิชัย^{*1}

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์
วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

* ผู้รับผิดชอบบทความ : Sudthidapanda@hotmail.com

Sudthida Ittapichai^{*1}

¹ Student-Master of Art Program in Management of Cultural Heritage and Creative Industries
College of Innovation, Thammasat University

* Corresponding author: Sudthidapanda@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งเน้นศึกษาการท่องเที่ยวชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน จังหวัดสมุทรปราการ ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนของบ้านขุนสมุทรจีน จำนวน 10 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประชาชนในพื้นที่ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน จำนวน 3 คน และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องทุก ๆ ปี จนกลายมาเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของประเทศที่ทำรายได้มหาศาลให้กับประเทศไทย ทำให้แนวโน้มของการท่องเที่ยวมีโอกาสที่จะเติบโตขึ้นในทุก ๆ ปี และการท่องเที่ยวยังมีผลต่อวิถีชีวิตของคนในแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้การท่องเที่ยวไม่ใช่แค่การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนแต่เพียงอย่างเดียวแต่การท่องเที่ยวยังทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในแหล่งท่องเที่ยวเองทำให้เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ดังนั้นหลาย ๆ ประเทศจึงนิยมสนับสนุนการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ เพราะการท่องเที่ยวไม่ใช่แค่สร้างรายได้ให้กับประเทศแต่ยังเสริมสร้างการเรียนรู้การเข้าใจในวัฒนธรรมนั้น ๆ และบทบาทของการท่องเที่ยวโดยเฉพาะการท่องเที่ยวโดยชุมชนอาจจะมีผลต่อสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ โดยชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนได้มีการนำรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยววัฒนธรรม อาทิ การท่องเที่ยวโฮมสเตย์มาเพื่อพลิกฟื้นคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวได้กลายมาเป็นส่วนที่ช่วยทำให้ตัวตนและการสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนเป็นที่รู้จักในสังคมภายนอกได้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

Received : 6 April 2019

Revised : 23 May 2020

Accepted : 26 May 2020

Online publication date : 26 June 2020

นอกจากนี้ จากผลการศึกษาพบว่าการจัดการความรู้ของการท่องเที่ยวเพื่อสร้างอัตลักษณ์และตัวตนของชุมชน ทำให้การท่องเที่ยวกลายเป็นส่วนที่ช่วยให้อัตลักษณ์และตัวตนของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน มีความชัดเจนและโดดเด่นเป็นที่รู้จักต่อสังคมภายนอกชุมชน ทั้งนี้ งานวิจัยจะไม่สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือในการให้ข้อมูลเพื่อทำวิจัย จากคนในชุมชน

คำสำคัญ : การจัดการการท่องเที่ยว / การท่องเที่ยววัฒนธรรม / การท่องเที่ยวชุมชน / โฮมสเตย์

Abstract

The objective of this research is to study about tourism management by community for Baan Khun Samut Chin community. Samut Prakarn Province In the context of the change of Thai society in the age of globalization. By using the qualitative research. The interviewees are divided by three groups. First, is the community leaders of 2 people, tourist information providers associated with the community of 10 people and local people of 3 people. And participatory observation

The research shows that the tourism is an industry that is growing continuously every year until becoming a large-scale industry in the country that generates huge income for Thailand. In addition, tourism is not just a vacation. But tourism also causes interaction between tourists and people in the tourist attraction itself. Therefore, many countries support tourism in various forms because tourism not only generates income for the country but also enhances learning and understanding in that culture. And community-based tourism may affect society, culture and way of life of that local community. The Baan Khun Samut Chin community has introduced a form of cultural tourism such as homestay travel to revive the quality of life and environment within the community. In addition, it is also bringing tourism to create an identity of the community for the outside world to be aware of the identity and identity of Baan Khun Samut Chin community.

Moreover, the result reveals that the knowledge management of tourism management to create identity so tourism has become a part that helps to create the identity of Baan Khun Samut Chin community in the outside society. Lastly, this research is done because of the cooperation of people in the community.

Keywords: Tourism management / Cultural tourism /
Community-based tourism / Homestay

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องทุก ๆ ปี จนกลายมาเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของประเทศที่ทำรายได้มหาศาลให้กับประเทศจะเห็นได้ว่าตัวเลขจากการประเมินเบื้องต้นรายได้ของการท่องเที่ยวประเทศไทยมีจำนวนถึง 2.51 ล้านล้านบาทในปี พ.ศ. 2559 (สำนักงานปลัดการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559) ทำให้แนวโน้มของการท่องเที่ยวมีโอกาสที่จะเติบโตขึ้นในทุก ๆ ปี และการท่องเที่ยวยังมีผลต่อวิถีชีวิตของคนในแหล่งท่องเที่ยวเพราะการท่องเที่ยวไม่ใช่แค่การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนแต่เพียงอย่างเดียวแต่การท่องเที่ยวยังทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในแหล่งท่องเที่ยวเองทำให้เสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ดังนั้นหลาย ๆ ประเทศจึงนิยมสนับสนุนการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ เพราะการท่องเที่ยวไม่ใช่แค่สร้างรายได้ให้กับประเทศแต่ยังเสริมสร้างการเรียนรู้การเข้าใจในวัฒนธรรมนั้น ๆ และบทบาทของการท่องเที่ยวโดยเฉพาะการท่องเที่ยวในรูปแบบชุมชนอาจจะมีผลต่อสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ

ปัจจุบันการท่องเที่ยววัฒนธรรมโดยเฉพาะการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเป็นการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากสำหรับนักท่องเที่ยวที่นิยมชมชอบการท่องเที่ยวเกี่ยวกับมรดกวัฒนธรรมตลอดได้รับการสนับสนุนจากองค์กรขนาดใหญ่โดยเฉพาะองค์กรยูเนสโกและองค์กรการท่องเที่ยวโลกที่เห็นถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะเห็นได้ว่านักท่องเที่ยววัฒนธรรมจะสามารถเข้าถึงมรดกและวัฒนธรรมของชาตินั้นได้เป็นอย่างดีและสามารถเข้าใจถึงแก่นแท้ของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมนั้นได้อย่างดียิ่งอีกด้วยด้วยเหตุนี้หลายประเทศได้หันมาสนใจการท่องเที่ยววัฒนธรรมโดย

การใช้การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนให้กับชุมชนโดยที่สมาชิกในชุมชนจะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนนั้น ๆ โดยจะมีการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในชุมชนกับนักท่องเที่ยวที่ได้เข้ามาท่องเที่ยวเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงมรดกวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชนได้อย่างลึกซึ้ง โดยที่ชุมชนจะต้องคำนึงถึงการสร้างสมดุลระหว่างทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรวัฒนธรรม รวมไปถึงสังคม ประเพณี และวิถีชีวิตของคนในชุมชนให้ส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้รับผลกระทบหรือได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนจะต้องมีแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งที่ขับเคลื่อนการทำงานของชุมชนให้มีประสิทธิภาพโดยแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอาจจะมีเหมือน และความต่างกันไปแล้วแต่การนำมาปรับใช้กับชุมชนในแต่ละชุมชน

ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนได้มีการนำรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยววัฒนธรรม อาทิ การท่องเที่ยวโฮมสเตย์มาเพื่อพลิกฟื้นคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน นอกจากนี้ยังเป็นการนำการท่องเที่ยวมาสร้างความเป็นอัตลักษณ์ตัวตนของชุมชนให้โลกภายนอกได้รับทราบถึงเอกลักษณ์และตัวตนของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนซึ่งในช่วงแรกก่อนมีการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนยังประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติจากการกัดเซาะชายฝั่งจากคลื่นทะเลอย่าง

รุนแรงทำให้พื้นที่ของชุมชนส่วนใหญ่ได้หายออกไปจากแผนที่ประเทศไทยรวมถึงทำให้ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนในช่วงก่อนเข้ามาของการท่องเที่ยวกลายเป็นพื้นที่ที่ตกสำรวจในแผนที่ประเทศไทย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวได้กลายมาเป็นส่วนที่ช่วยสร้างตัวตนให้กับชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนในสังคมภายนอกได้เป็นที่รู้จักส่งผลให้การจัดการการท่องเที่ยวให้กับชุมชนจะทำให้ทราบถึงแนวทางการจัดการท่องเที่ยวของชุมชนเพื่อที่จะนำมาเป็นแนวทางสำหรับการปรับใช้กับชุมชนอื่น ๆ ให้เกิดการจัดการการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืนและสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำหรับการศึกษาในครั้งนี้จึงต้องจำแนกเป็น 3 กลุ่ม โดยมีรายละเอียดดังนี้ กลุ่มผู้นำชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน จำนวน 2 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนของบ้านขุนสมุทรจีน จำนวน 10 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประชาชนในพื้นที่ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน จำนวน 3 คน การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก กล่าวคือ ผู้วิจัยใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาดังนี้ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม จะเน้นการสังเกตการณ์โดยการที่ผู้วิจัยเป็นนักท่องเที่ยวทั่วไปที่เข้าไปศึกษาหาข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงลักษณะปัจจัยหรือความเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ ที่เป็นประเด็นเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนว่ามีรูปแบบอย่างไรในปัจจุบันที่ให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากและยังคงวิถีชีวิตดั้งเดิมไว้อย่างยาวนานหรือมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง การสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ได้จากการสร้างแนวคำถามเพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ศึกษา กล่าวคือ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนของบ้านขุนสมุทรจีน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประชาชนในพื้นที่ศึกษา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยนำความรู้ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแนวคำถาม แบบสัมภาษณ์ได้จากการสร้างแนวคำถามเพื่อใช้สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ศึกษา และการใช้เครื่องบันทึกเสียงสำหรับการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนของบ้านขุนสมุทรจีน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประชาชนในพื้นที่ศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 แบบ คือ ข้อมูลปฐมภูมิเป็นข้อมูลที่ได้จากการลงภาคสนามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ และข้อมูลทุติยภูมิเป็นข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม (Documentary research) อันประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎีและการศึกษางานวิจัยที่

เกี่ยวข้อง ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน การวิเคราะห์ข้อมูล กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วมรวมการลงพื้นที่นั้น

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประมวลผล โดยดำเนินการร่วมกับการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากทั้งเอกสาร หรือ ได้จากข้อมูลที่เป็นปฐมภูมิ อาทิ การสัมภาษณ์ซึ่งในงานวิจัยนี้ก็ได้ใช้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์สังเคราะห์ ข้อมูลโดยพิจารณาประเด็นหลัก ที่พบในข้อมูล ที่ได้รับการสัมภาษณ์ทั้งหมด จากนั้นนำประเด็นมาพิจารณาและจากการที่ใช้กระบวนการสังเกตแบบมีส่วนร่วมทำให้กระบวนการวิจัยเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและจากการที่ได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีมาช่วยในการวิเคราะห์ทำให้เกิดงานวิจัยใหม่ที่จะกลายมาเป็นประโยชน์ รวมทั้งได้มีการจัดทำแนวทางเพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะต่อไปและจึงเขียนรายงานผลการวิจัยในลักษณะเป็นความเรียงเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน

แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยสมาชิกภายในชุมชน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ทั้งนี้แนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวโดยคนในชุมชน ประกอบด้วย 1) การจัดการองค์การการท่องเที่ยวภายในชุมชน 2) การวางแผนหรือการนโยบายในการจัดการการท่องเที่ยว 3) การควบคุม และ 4) การประสานงานภายในชุมชน โดยในแต่ละกระบวนการจะต้องได้รับการมีส่วนร่วมจากคนภายในชุมชน เพื่อก่อให้เกิดการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และยังเป็นการสร้างสมดุลระหว่างวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม ประเพณี ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการท่องเที่ยว รวมไปถึงนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนจากการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน บ้านขุนสมุทรจีน

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนมีแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีความสำคัญอยู่ 4 กระบวนการ ประกอบด้วย 1) การจัดการองค์การการท่องเที่ยวภายในชุมชน 2) การวางแผนหรือการนโยบายในการจัดการการท่องเที่ยว 3) การควบคุม และ 4) การประสานงานภายในชุมชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การจัดการองค์การการท่องเที่ยวภายในชุมชน

การจัดการองค์การการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนจะมีรูปแบบฉบับของตนเองในการจัดการองค์การการท่องเที่ยวภายในชุมชนโดยจะมีกลุ่มผู้นำชุมชนที่เปรียบเสมือนเป็นประธานในองค์กร และสมาชิกภายในชุมชนเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะแบ่งหน้าที่รับผิดชอบตามความถนัดของสมาชิกภายในชุมชน โดยมีการแบ่งการทำงานดังนี้ กลุ่มผู้นำชุมชนจะเป็นผู้แบ่งหน้าที่ในการทำงานให้กับสมาชิกในชุมชนโดยที่ผู้นำชุมชนจะเป็นผู้ที่ดูภาพรวม และเป็นผู้บริหารจัดการเกี่ยวกับด้านรายได้ที่เข้ามาในชุมชน เพื่อนำไปพัฒนาความเป็นอยู่ของคนภายในชุมชน ส่วนด้านสมาชิกภายในชุมชนจะมีหน้าที่หลัก คือ การดูแลและ

ให้บริการกับนักท่องเที่ยวที่ได้เข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชน ซึ่งจะเห็นได้ว่าชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนจะมีการแบ่งหน้าที่ตามความถนัด โดยสมาชิกชุมชนที่เป็นผู้หญิงส่วนใหญ่จะมีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับด้านอาหารการกินของนักท่องเที่ยว รวมไปถึงความเป็นอยู่ของนักท่องเที่ยวขณะท่องเที่ยวภายในชุมชน สมาชิกชุมชนที่เป็นผู้ชายจะมีหน้าที่ในการนำเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว และเป็นผู้นำนักท่องเที่ยวไปทำกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชน และทางด้านสมาชิกชุมชนที่เป็นเยาวชนจะเป็นผู้ที่มีส่วนสนับสนุนสมาชิกที่เป็นผู้ใหญ่ในการจัดการการท่องเที่ยว อาทิ มีคัคเทศก์น้อย ในการเป็นผู้นำเที่ยวที่ให้ข้อมูลในการท่องเที่ยวภายในชุมชนในระดับเบื้องต้นแก่นักท่องเที่ยว

1.2 การวางแผนหรือการนโยบายในการจัดการการท่องเที่ยว

การวางแผน หรือ การนโยบายในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนจะเห็นได้ว่ามีการแผนงาน และนโยบายการท่องเที่ยวที่ต้องอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ และวัฒนธรรม ที่เป็นส่วนในการดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ได้มีโอกาสเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนอย่างใดก็ตามอาจกล่าวได้ว่า ทรัพยากรทางธรรมชาติและทรัพยากรทางวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของชุมชน นอกจากนี้ ชาวบ้านภายในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนยังมีส่วนร่วมในการผลักดันการท่องเที่ยวชุมชนผ่านการทำการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ซึ่งในทางกลับกันการท่องเที่ยวที่ได้กล่าวมาในเบื้องต้นยังไม่สามารถเทียบเคียงได้กับการท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์ของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนที่ได้รับความนิยมจากคนในสังคมไทย และจะมีความแตกต่างกัน คือ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกลับเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ได้เข้ามาเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติซึ่งชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนได้กลายมาเป็นชุมชนตัวอย่างในการเข้ามาศึกษาเกี่ยวกับปัญหาภัยธรรมชาติและการเตรียมตัวเพื่อรับมือแก้ไขปัญหาที่ได้พบจากภัยธรรมชาติ นอกจากนี้ ยังกลายมาเป็นชุมชนที่ต้องดิ้นรนกับการรักษาแผ่นดินของบรรพบุรุษผืนสุดท้ายเอาไว้ให้ ได้รวมไปถึงการต่อสู้เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานรัฐและเอกชน และ การท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์ ของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน จะเป็นที่ยอมรับสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีความต้องการเข้ามาท่องเที่ยวพักผ่อนเพื่อสัมผัสกับบรรยากาศชนบท และมีความต้องการที่จะหลบหนีจากความวุ่นวายในชีวิตประจำวัน

ดังนั้นการวางแผน หรือ การนโยบายในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน จะอยู่บนพื้นฐานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรวัฒนธรรม เป็นหลักสำคัญในการออกนโยบายการทำงานการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน

1.3 การควบคุม

การควบคุมในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยสมาชิกภายในชุมชนจะมีกลุ่มผู้นำชุมชนเป็นผู้ควบคุมในการทำงานในส่วนต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวชุมชนโดยจะมีการทำการประเมิน และตรวจสอบความพร้อม และความมีประสิทธิภาพ ในการท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่เป็นมาตรฐานของชุมชนที่จะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมน้อยที่สุด รวมไปถึง

ถึงการควบคุมมลพิษที่เข้ามาจากนักท่องเที่ยว อาทิ มลพิษที่เกิดจากการทิ้งขยะของนักท่องเที่ยว และมลพิษทางด้านเสียง ที่อาจจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของคนภายในชุมชน เป็นต้น

1.4 การประสานงานภายในชุมชน

การประสานงานภายในชุมชนมีการจัดตั้งหน่วยย่อยในการจัดการประสานงาน การท่องเที่ยวภายในชุมชน ภายใต้การกำกับดูแลของผู้นำชุมชน โดยผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานจะเป็นผู้มีหน้าที่ในการดูแลประสานงานระหว่างกลุ่มนักท่องเที่ยว และสมาชิกภายในชุมชนเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการทำงาน และการสื่อสารระหว่างนักท่องเที่ยว และสมาชิกภายในชุมชนให้มีความเข้าใจที่ตรงกันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างสูงสุด

นอกจากนี้ อาจกล่าวได้ว่าส่วนที่ส่งเสริมแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนเพื่อสร้างอัตลักษณ์ความเป็นตัวตนของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน จังหวัดสมุทรปราการ มี 2 ส่วน ได้แก่ส่วนแรก คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน และส่วนที่สอง คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยอ้อมในการจัดการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.4.1 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนในที่นี้ คือ กลุ่มผู้นำชุมชน และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการท่องเที่ยว อาทิ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน และนักท่องเที่ยว ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง จะเป็นผู้ที่กำหนดนโยบายและแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน ซึ่งเป็นส่วนที่ช่วยในการขับเคลื่อนการทำงานของชุมชน ให้สามารถปรับตัวให้เข้าสภาวะของสังคมในช่วงนั้น ๆ การทำการท่องเที่ยวโดยชุมชน เกิดมาจากการต้องการของคนในชุมชนที่จะหารายได้ เพื่อเข้ามาหล่อเลี้ยงชีพคนภายในชุมชน และความต้องการเงินทุนสำรองในการจัดการบริหารชุมชน โดยไม่ต้องรอคอยเงินทุนสนับสนุนจากรัฐบาลที่มีระเบียบการหลายขั้นตอน กว่าจะเข้ามาถึงคนภายในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน นอกจากนี้ คนภายในชุมชนยังมีความต้องการที่จะอนุรักษ์แผ่นดินของบรรพบุรุษได้ และยังคงทำเพื่อเป็นการสืบสานมรดกวัฒนธรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิมไม่ให้หายไปจากแผ่นดินบ้านเกิด

1.4.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยอ้อมในการจัดการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยอ้อมในการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนจะเป็นกลุ่มที่เป็นชาวบ้านภายในชุมชน ที่ไม่ได้เข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายหรือรูปแบบในการทำงานเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวโดยตรง แต่จะเป็นกลุ่มที่ให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชนในการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน อาทิ การให้ความช่วยเหลือกับนักท่องเที่ยวในการบอกทางเพื่อทำการท่องเที่ยวภายในชุมชน ผลจากการศึกษา พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยอ้อมในการจัดการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนจะทำหน้าที่เสมือนหน่วยงานสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนมากกว่ากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก

อภิปรายผล

การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนมีปัจจัยที่ทำให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนประสบความสำเร็จมี 3 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

ปัจจัยที่หนึ่ง คือ คนภายในชุมชน จะเห็นได้ว่าคนภายในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนมีอัธยาศัยดีและพร้อมที่จะเปิดใจรับการเข้ามาของนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นผลมาจากการที่คนในชุมชนต้องการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและมีความต้องการที่จะทำพื้นที่บ้านขุนสมุทรจีน ให้เป็นที่รู้จักในสังคมภายนอกมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจในการเข้ามาช่วยแก้ไข้ปัญหาของชุมชนอย่าง ภัยจากน้ำกัดเซาะชายฝั่งและยังเป็นการที่ช่วยให้ชาวบ้านในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน สามารถดำรงรักษาแผ่นดินผืนสุดท้ายของบรรพบุรุษไว้ได้อีกด้วย ซึ่งชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนมีการรวมกลุ่มเพื่อทำการท่องเที่ยวโฮมสเตย์และยังมีการจัดการการท่องเที่ยวโดยคนในชุมชนและคนในชุมชนมีการให้ความร่วมมือในการจัดการการท่องเที่ยวตามหลักการพึ่งพาตนเอง

ปัจจัยที่สอง คือ แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม เห็นได้ว่านักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน และได้มีการพักค้างคืนภายในชุมชนมีผลมาจากแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม เป็นจุดที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวอย่างไม่ขาดสาย ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาเป็นนักท่องเที่ยววัฒนธรรม ที่ต้องการที่จะสัมผัสกับบรรยากาศการท่องเที่ยวแบบชนบท และเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชน นอกจากนี้ อาจกล่าวได้ว่า ปัญหาจากการกัดเซาะแผ่นดินจากคลื่นทะเล เป็นส่วนหนึ่งในการดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้เข้ามาเพื่อเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา ที่คนในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนได้ประสบ และยังเป็นการตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อประโยชน์ของคนรุ่นหลัง

ปัจจัยที่สาม คือ นโยบายและแผนงานที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวโฮมสเตย์โดยรัฐ และชุมชน จะเห็นได้ว่าในช่วงแรกชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน ได้ริเริ่มทำการการท่องเที่ยวในชุมชนด้วยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติธรรมชาติ ทำให้ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน นำแนวทางการจัดการการท่องเที่ยว โดยมีพื้นฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในเชิงอนุรักษ์ รวมถึงการอนุรักษ์วิถีชีวิตชาวประมง ให้สามารถดำรงอยู่ได้ อาจกล่าวได้ว่า การทำประมงเป็นอาชีพหลักทางเศรษฐกิจของคนในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน และมีอาชีพเสริมคือการท่องเที่ยวชุมชน ต่อมาได้พัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน โดยนำรูปแบบการท่องเที่ยวโฮมสเตย์มาปรับใช้ภายในชุมชน การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนด้วยตนเอง เนื่องจากขาดการความช่วยเหลือจากรัฐในการเข้ามาช่วยแก้ไข้ปัญหาของชุมชน ดังนั้นนโยบายหรือแผนการทำงานในช่วงแรก จากเป็นรูปแบบการทำงานแบบพึ่งพาตนเอง ถึงแม้ในปัจจุบันหน่วยงานรัฐเริ่มเข้ามาสนใจในการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับแผนงานและนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ยังไม่ได้เป็นส่วนที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนา นโยบายการทำงานหรือแผนงานของการจัดการ การท่องเที่ยวโฮมสเตย์และการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่น ๆ ของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน แต่สิ่งที่น่าสนใจ คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำเนินการพัฒนารูปแบบนโยบายของแผนการท่องเที่ยว

โฮมสเตย์และการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นๆ ในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนซึ่งการเข้ามาของนักท่องเที่ยวเป็นการสร้างรายได้สำหรับคนภายในชุมชน และยังเป็นการช่วยในการประชาสัมพันธ์พื้นที่บ้านขุนสมุทรจีน ให้กลายเป็นที่รู้จักอีกด้วย ซึ่งชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนยังคงต้องมีการปรับนโยบายเพื่อให้กับรูปแบบการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ แต่ในขณะเดียวกันโฮมสเตย์บ้านขุนสมุทรจีนได้มีการจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นรูปแบบของตนเองในการจัดการ เพื่อเป็นเอกลักษณ์ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าเยี่ยมชมภายในชุมชน ซึ่งแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโฮมสเตย์จะต้องมันอยู่บนหลักการพึ่งพาตนเองเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

อย่างไรก็ตาม จากการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการลงพื้นที่จะเห็นได้ว่าชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน มีการนำการท่องเที่ยวโฮมสเตย์เพื่อมาเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวภายในชุมชนโดยใช้รูปแบบการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ แม้ว่ายังไม่ได้ขึ้นทะเบียนมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย สืบเนื่องมาจากพื้นที่ของชุมชนขาดคุณสมบัติด้านที่พัก คือ ไม่ได้มีเข้าพักภายใต้ชายคาเดียวกันกับเจ้าของที่พัก แต่จะพักในบริเวณที่อยู่ติดกันซึ่งการที่ไม่สามารถให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพักได้ นั้นมาจากการที่ชุมชนประสบปัญหาน้ำกัดเซาะทำให้ต้องมีการอพยพย้ายบ้านในเกือบทุก ๆ ปี จึงไม่สะดวกในการให้นักท่องเที่ยวมาพักอาศัยรวมกับตน และขนาดตัวบ้านที่มีขนาดเล็ก นอกเหนือจากมาตรฐานทางด้านที่พักชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนมีมาตรฐานครบตามที่กรมการท่องเที่ยวได้มีการกำหนดไว้ 10 ด้าน อย่างไรก็ตาม ได้มีการนำรูปแบบการท่องเที่ยวมาปรับใช้กับการท่องเที่ยวภายในชุมชน สามารถทำให้ชุมชนพลิกฟื้นจากสภาพเดิมกลายมาเป็นชุมชนที่มีรายได้ที่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพตนเอง และครอบครัว และการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ยังเป็นการนำเสนอความเป็นชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนสู่สายตาของคนในสังคมภายนอก ให้กลายเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น และทำให้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น มีรายได้เข้ามาเพื่อพัฒนาชุมชนในขณะเดียวกันยังมีทุนสำรองในการนำมาจัดการกับปัญหาภายในชุมชน อาทิ ภัยจากน้ำกัดเซาะให้สามารถป้องกันเพื่อลดความรุนแรงลงไปได้ รวมไปถึงการที่คนภายในชุมชนยังสามารถรักษาแผ่นดินผืนสุดท้ายของบรรพบุรุษของตนเองไว้ได้ แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนเป็นแนวทางการจัดการที่พึ่งพาตนเองและมีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมในชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน

สิ่งที่น่าสนใจนอกเหนือจากการทำงานด้านการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนที่ดำรงอยู่บนพื้นฐานการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังมีการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาเพื่อเป็นแนวทางในการทำงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยชุมชนจะมีการทำงานที่พึ่งพาตนเองก่อให้เกิดความยั่งยืนในการจัดการ การท่องเที่ยวแนวทางการทำงานของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน จะมีแนวทางในการปฏิบัติตนที่ยึดหลักพอประมาณ และทำความเข้าใจกับศักยภาพของตนเองว่า อยู่ในระดับไหนเพื่อที่จะมีการทำงานที่ไม่เกินตนในที่นี้ คือ การใช้หลักการลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อยๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงด้านการท่องเที่ยวในอนาคต และมีการนำทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการ การท่องเที่ยวชุมชนและยังเป็นการอนุรักษ์ความเป็นตัวตนให้ลูกหลานภายในชุมชนได้รู้จักความเป็นมาของรากเหง้าของตนเอง ซึ่งชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนจะไม่เน้นการทำงานที่มุ่งหวังผลกำไร แต่มุ่งหวังการ

นำเสนอตัวตนและอัตลักษณ์ของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน ให้เป็นที่รู้จักมากกว่า ดังนั้นการทำการท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ ภายในชุมชนจะยึดแนวการทำงานที่เหมือนหารายได้เสริมให้กับคนในชุมชนมากกว่าเพื่อที่ยังคงสามารถดำรงรักษาความเป็นอัตลักษณ์และวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมไว้ได้สืบไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน อำเภอแหลมฟ้าผ่า จังหวัดสมุทรปราการ ทำให้พบว่า การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนนั้นยังสามารถใช้แนวทางอื่น ๆ ที่จะช่วยให้ชุมชนสามารถทำการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ โดยที่ชุมชนจะยังคงดำเนินแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเดิมไว้ รวมถึงวิถีชีวิตของตนไว้ได้โดยแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ในที่นี้ยังจะช่วยเสริมสร้างในเรื่องการสร้างตัวตน และอัตลักษณ์ของตนเองทั้งสิ้น 3 แนวทาง ได้แก่ การใช้มรดกวัฒนธรรม, การใช้เรื่องราวของชุมชนมานำเสนอความแตกต่าง และการใช้สื่อและเทคโนโลยี

1. แนวทางในการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน

อำเภอแหลมฟ้าผ่า จังหวัดสมุทรปราการ โดยการใช้มรดกวัฒนธรรมมาเป็นตัวดึงดูดความสนใจการท่องเที่ยว กล่าวคือ การนำมรดกวัฒนธรรมทั้งจับต้องได้ และมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้มาทำให้การท่องเที่ยวภายในพื้นที่ของชุมชนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น โดยชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนมีมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้ อาทิ ข้าวของเครื่องใช้โบราณที่มาประวัติความเป็นมากกว่า 300 ปี ที่จัดแสดงภายในพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านขุนสมุทรจีน วัดขุนสมุทรทราวาส ที่เป็นศาสนสถานที่ดำรงคู่มากับชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน และยังรวมไปถึงทรัพยากรทางธรรมชาติที่รายล้อมอยู่รอบ ๆ ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน

2. แนวทางในการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน

อำเภอแหลมฟ้าผ่า จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งการใช้เรื่องราวของชุมชนมานำเสนอความแตกต่างในการท่องเที่ยวเพื่อที่แหล่งท่องเที่ยวจะสามารถดำรงอยู่ได้จะต้องหาเรื่องราวที่มีความน่าสนใจต่อคนในสังคม รวมไปถึงจะต้องเป็นเรื่องราวที่ทำให้มีผลกระทบต่อนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนมีเรื่องราวในการที่เป็นชุมชนโบราณที่กำลังจะเลือนหายไปบนแผ่นดินไทยจากผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่สร้างความแตกต่างให้กับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนให้มีความแตกต่างจากชุมชนหรือแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยการที่ชุมชนนำเรื่องราวการเป็นแผ่นดินที่กำลังหายไปจากแผ่นดินไทยมาเป็นตัวเสนอความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนทำให้ชุมชนได้รับความสนใจจากสังคมภายนอกไม่มากนักน้อย ดังนั้นการนำเรื่องราวของชุมชนมาสร้างเรื่องราวทำให้เกิดแรงผลักดันในการเข้ามาท่องเที่ยวและยังเป็นแรงผลักดันให้ภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามาช่วยเหลือพื้นที่ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนได้อีกทางหนึ่งเช่นกัน

3. แนวทางในการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน

อำเภอแหลมฟ้าผ่า จังหวัดสมุทรปราการ โดยการใช้สื่อและเทคโนโลยีสำหรับการปรับใช้ เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อการสร้างตัวตนและอัตลักษณ์และความยั่งยืนของการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน

สมุทรจีน จังหวัดสมุทรปราการ จะมีส่วนสำคัญที่ช่วยให้ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนอย่างมากที่สุด เนื่องจากเทคโนโลยีจะเป็นตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจในอนาคตถ้าหากไม่มีการปรับใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการการท่องเที่ยวของชุมชนอาจจะทำให้ชุมชนไม่สามารถปรับตัวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในอนาคตได้ ทั้งนี้การท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ทำให้ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนกลายมาเป็นที่รู้จักในแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งที่สำคัญในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการท่องเที่ยวได้มาจากผลการตอบรับจากสังคมภายนอกหลังจากมีการเข้ามาถ่ายทำรายการของสื่อโทรทัศน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวภายในชุมชนทำให้การท่องเที่ยวของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนกลายมาเป็นที่นิยมและเริ่มเป็นที่รู้จักมากขึ้น ทำให้ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนมี “ภาพแสดงความเป็นตัวตนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยังคงดำรงความเป็นตัวตน และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนที่มีความผูกพันกับท้องทะเลไว้ได้” ทั้งการใช้สื่อและเทคโนโลยีมาช่วยในการสร้างแนวทางในการใช้การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนจะทำให้ชุมชนบ้านขุนสมุทรจีนสามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอที่จะดำรงรักษาแผ่นดินที่ตนเองได้อาศัยอยู่มาตั้งแต่บรรพบุรุษและยังเป็นหาทุนสำรองในการดูแลพัฒนาชุมชนให้มีความยั่งยืนไปได้ในอนาคต

บรรณานุกรม

- ขบวน พลตรี. (2530). **มนุษย์กับสังคม**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา
- ชนัญ วงษ์วิภาค. (2552). **การท่องเที่ยววัฒนธรรม**. กรุงเทพมหานคร : คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร. (อัดสำเนา).
- ณรงค์ เสียงประชา. (2530). **มนุษย์กับสังคม**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ธนาศร กล้ารอน. (2552). **แนวทางการพัฒนาโฮมสเตย์หมู่บ้านเบญจรงค์ดอนไก่ดี อำเภอกะทู้แบน จังหวัดสมุทรสาคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- แผนชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน หมู่ที่ 9 ตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ. (2551). มปท.
- พรณี แผงกุล และคณะ. (2547). **รายงานการวิจัยและพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนกรณีศึกษาชุมชนบ้านขุนสมุทรจีน หมู่ที่ 9 ตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ภูวดล เนตรประชา. (2551). **การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ในชุมชนริมฝั่งแม่น้ำนครชัยศรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ยุทธนา สมลา. (2549). **การบริหารจัดการแหล่งพักอาศัยแบบโฮมสเตย์ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษา หมู่บ้านบุไทร อำเภวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภวรรณ เจริญชัยสมบัติ. (2554). **การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตชุมชนจากการท่องเที่ยว กรณีศึกษาเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุดาวลัย จิรวัฒนาภิตติ. (2552). การศึกษากระบวนการดำเนินการจัดการบริการที่พักรั้วแบบ
โฮมสเตย์ตามมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย กรณีศึกษา อำเภอบางคนที จังหวัด
สมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์นิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

อภิัญญา นนทนาท. (2556). “บ้านขุนสมุทรจีนก่อนวันที่แผ่นดินไหว”. วารสารเมืองโบราณ.
ปีที่ 39 ฉบับที่ 3. หน้า 28-40.

อริสรา เสยานนท์. (2553). “การศึกษาผลกระทบของระบบนิเวศชายฝั่งทะเลต่อชุมชนหมู่ที่ 9
บ้านขุนสมุทรจีน ตำบลแหล่แม่ฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ”.
วารสารมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. ปีที่ 30 ฉบับที่ 3 เดือนกรกฎาคม – กันยายน
2553.

Charles, Darwin. (1859). *On the origin of species*. London: John Murray Duncan,
Otis Dudley (ed.).

David, Fred. (1979). *Yearning for yesterday: sociology of nostalgia*. New York:
The Free Press

Devid, Lowenthal. (1985). *The Past is a Foreign Country*. Cambridge: Cambridge
University Press.